

sugeritque ei quod obtinet rationem. Est nempe moralis virtus, quæ ab excessu, defectuque corrumpitur. Quod autem tam defectus, quam excessus corrumpat, ex eis est videre, quæ ad mores pertinent. Utendum sanè in rebus incertis testimoniiis certis est. Ne longè abeam igitur, in exercitationibus corporis hoc viderit quispian: quæ si excedant, robur perimunt: similiter si deficient. Idem in potu, ciboque euenit. Nam siue sit nimia eorum copia, siue deficient, læditur valetudo: contra, mediocri eorum vsu & robur corporis & valetudo conferuntur. His consimile euenit in temperantia, & fortitudine, reliquisque virtutibus. Nam si quempian eò vsque feceris intrepidum, ut ne deus quidem metuat, iam non fortis, sed demens fuerit: sin cuncta formidantem, meticulosus. Fortis ergo erit, qui neque omnia metuet, neque nihil. Eadem igitur sunt, quæ tam augent quam labefaciunt virtutem. Nam & nimij metus, & omnes siue qui de omni re temere concipiunt, labefaciunt. Itidemque qui re nulla commouentur. Versatur autem circa metus fortitudo. Mediocres itaque metus, fortitudini dant incrementum. Ab eisdem igitur & crescit & perimitur fortitudo: metu enim ita diuersè aliq atque aliq afficiuntur. Idem de cæteris dicendum virtutibus.

CAPVT VI.

Rursus non his modò virtutem quispian definitur, sed etiam ægritudine, & voluptate. Nam voluptate allecti, improba factitamus: ægritudini autem succumbentes, ab honestis deficiamus. Alioqui non est virtutem & vitium admittere eitra ægritudinem, & voluptatem. Circa voluptates igitur, & ægritudines virtus versatur. Virtus porrò ἡθικὴ siue moralis, hinc est appellata (si liceat rei veritatem ex literarum similitudine, & ratione nominis venari: quod faciendum sanè est.) Igitur à voce ἥθος, id est consuetudo, ἥθος est appellatum. Ethica ergo dicta est, ὡς τὸ ἡθικὸν ἐστὶν αἰσθητικόν, siue ab assuescendo, quia videlicet consuetudine acquiritur. Vnde perspicuum est, nullam earum virtutum quæ ad animæ partem rationis expertem referuntur, naturam nobis esse insitas. Siquidem eorum, quæ natura sunt, nihil est, quod assuetudine aliud euadat: velut lapis, grauiusque prorsus omnia, quæ ferèdi deorsum vim insitã habens, si quis ea sursum sepius iaciat & sursum ferri assuescat, nunquam iam eò sursum ferentur, sed semper deorsù. Idem de cæteris est intelligendum.

CAPVT

A καὶ ὑπερτερεῖ τῷ λόγῳ ἔχοντι μορῆσιν. ἔστι δὲ ἢ ἀρετὴ ἢ θηκὴ ὑπὸ ἐπιθυμίας καὶ ἐσθροβολῆς φθειρομένη. ὅτι δὲ ἢ ἐπιθυμία καὶ ἢ ἐσθροβολὴ φθείρει, πῶς ἐδιδόν ὄντι ἐν ἡθικῶν. Δεῖ δὲ ὑπὸ ἡθικῶν ἀφαιρῶν τοῖς φαινετοῖς μαρτυρίας χρῆσθαι. ὁμοίως γὰρ ὅτι γυμναστίαν ἴδοι αἰσθητικῶν. πολλῶν γὰρ γινουμένων φθίρεται ἢ ἰσχύς, ὀλίγων τε ὡσαύτως ὅτι τε ποτὶς καὶ στίβων ὡσαύτως πολλῶν τε γὰρ δὴ γινουμένων, φθίρεται ἢ ὑγίεια ὀλίγων τε ὡσαύτως ἰσχυροῦς δὲ γινουμένων ἀντιθέτως ἢ ἰσχύς, καὶ ἢ ὑγίεια. ὁμοίως δὲ τοῦτοις συμβαίνει καὶ ὅτι σωματικῶν, καὶ ὅτι αἰσθητικῶν, καὶ ἡθικῶν ἀρετῶν. ἢ ἀρετὴ γὰρ πᾶσι λείαν ποιήσας ἀφοβόν, ὥστε μηδὲ τὸν θεοῦ φοβεῖσθαι, καὶ ἀδρείους, ἀλλὰ μεγάλου φόβου ἀπὸ φόβου μὲν πάντα, δειλοῦ ἀδρείους ἀρετῶν, ὅτι οὐ φοβούμενος πάντα, οὐτὲ ἢ μηδὲν ταῦτ' ἀρετὴ καὶ αἰσθητικῶν φθίρει πᾶσι ἀρετῶν. καὶ γὰρ οἱ λείαν φόβου καὶ πάντες, φθίρεται. καὶ οἱ ἀρετῶν μὲν δὲ ὁμοίως. ἔστι δὲ ἢ ἀδρεία ἀπὸ φόβου ὥστε οἱ μέτεροι φόβου αἰσθητικῶν ἀδρείων. ὑπὸ ἡθικῶν αἰσθητικῶν ἀρετῶν καὶ αἰσθητικῶν φθίρεται ἢ ἀδρεία ὑπὸ φόβου γὰρ πᾶσι πάσασιν. ὁμοίως δὲ καὶ αἱ ἄλλαι ἀρεταί.

Κεφάλαιον σ.

E πὸ μὲν τοῖς τοιοῦτοις πᾶσι ἀρετῶν ἀφορείσθαι αἰσθητικῶν καὶ λυτῆν καὶ ἡδονῆν. διὰ μὲν γὰρ πᾶσι ἡδονῶν τὰ φαινομένη ἀποσπείρονται διὰ δὲ πᾶσι λυτῶν, ἡθικῶν ἀποσπείρονται ὅπως τε ἐκείνη λαβεῖν ἀρετῶν καὶ κακίαν αἰσθητικῶν καὶ ἡδονῆς. ἔστι οὖν ἢ ἀρετὴ ἀπὸ ἡδονῆς καὶ λυτῶν ἢ ἡθικῶν ἀρετὴ ἐπιθυμίας ἐπιθυμίας ἢ εἰ δὲ πᾶσι γὰρ ἀρετῶν λέγονται πᾶσι ἀλήθειαν ὥστε ἢ οὐκ ἀποσπείρονται. Δεῖ δὲ ἴσως, τὸ γὰρ ἡθικῶν πᾶσι ἡθικῶν ἀρετῶν πᾶσι ἐπιθυμίας. ἡθικῶν γὰρ καλεῖται, διὰ τὸ ἐθικὸν ἐστὶν ἢ καὶ ἄλλων ὅτι οὐ δειμῶν ἡμῶν ἡθικῶν ἀρετῶν πᾶσι ἀλῆθιν μέρους φύσας ἐγίνετο. οὐδὲν γὰρ ἡθικῶν ὄντων φύσας, ἔδει ἄλλως γίνετο. οἷον ὁ λίθος, καὶ ὅπως τὰ βαρέα, κέρως καὶ ποτὶς φέρονται ἀπὸ τῶν ἡθικῶν πολλῶν καὶ ἐθικῶν αἰσθητικῶν φέρονται, ὁμοίως ἢ αἰσθητικῶν ἀρετῶν ἀπὸ τῶν ἀρετῶν. ὁμοίως ὅτι ἡθικῶν ἀρετῶν τοιοῦτων.

F ἢ αἰσθητικῶν ἀρετῶν ἀπὸ τῶν ἀρετῶν ἀπὸ τῶν ἀρετῶν.